

Hr Mart Järvik
Lääne Teed OÜ
Tallinna mnt 70
90408 UUEMÕISA

Teie 09.11.2009 nr 1-4/5-1215

Meie 14.12.2009 nr HLS 6-7/3287-10

Lääne Teed OÜ poolt Kaopalu I kruusamaardla kaevandamisel veetaseme alandamisega kaasneva keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmine

Tegevuse arendaja on Lääne Teed OÜ, kes taotleb vee erikasutusluba Kaopalu karjääris veetaseme alandamiseks ja vee ära juhtimiseks Taebla jõkke. Otsustaja vee erikasutusloa andjana on Keskkonnaamet. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 10 lõike 2 kohaselt on keskkonnamõju hindamise (KMH) järelevalvaja Keskkonnaamet. KeHJS § 10 lõike 3 kohaselt peab KMH aruande heakskiitmise üle otsustamiseks järelevalvaja hindama aruande sisu ja menetluse vastavust seadusest tulenevatele nõuetele, mida on alljärgnevalt tehtud.

1. KMH aruande menetluse ja avalikustamise vastavus kehtestatud nõuetele

KeHJS § 21 kohaselt teatab otsustaja aruande avalikustamisest ja avaliku arutelu toimumisest väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ajalehes ning elektrooniliselt või liht- või tähtkirjaga KeHJS § 16 lõike 3 nimetatud asutustele ja isikutele. KeHJS § 16 lõike 1 kohaselt peab KMH aruande avaliku väljapaneku kestus olema vähemalt 14 päeva.

KMH algatas Läänemaa Keskkonnateenistus¹ 01.04.2008 kirjaga nr 35-11-3/14416-3. KMH programmi kiitis Keskkonnaamet heaks 08.04.2009 kirjaga nr HLS 6-7/3287-3. KMH aruande avalikust väljapanekust teatati 30.07.2009.a Ametlikes Teadaannetes ja 01.08.2009. ajalehes Lääne Elu. Keskkonnaameti 31.07.2009.a kirjaga nr HLS 6-7/3287-6 teavitati KeHJS § 16 lõikes 3 nimetatud isikuid ja asutusi. Digitaalne KMH aruanne avaldati ka Keskkonnaameti kodulehel. Aruande avaliku väljapaneku kestus 01.08-19.08.2009 oli vähemalt 14 päeva.

1 Keskkonnaamet on Keskkonnateenistuste õigusjärglane vastavalt Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse Keskkonnaametiks ühendamise seadusega seonduv vabariigi valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusele (RTI, 09.01.2009, 3, 15).

KeHJS § 17 kohaselt on igatühel õigus aruande avaliku väljapaneku ajal ja avalikul arutelul tutvuda keskkonnamõju käsitlevate dokumentidega, esitada aruande kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ning saada neile vastuseid. Ettepanekute ja vastuväidete arvessevõtmise või arvestamata jätmise põhjendustele ning esitatud küsimustele peab arendaja vastama kirjalikult.

Avaliku väljapaneku ajal laekus ettepanekuid ja küsimusi Riigimetsa Majandamise Keskuselt ja Keskkonnaameti esindajatelt. Neile on kirjalikult vastatud ja vastused on toodud aruande lisas. Avaliku arutelu protokoll ja KMH aruande avalikustamisega seotud dokumentatsioon on aruandele lisatud.

2. KMH aruande vastavus kehtestatud nõuetele

KeHJS § 18 lõike 1 kohaselt esitab arendaja pärast KMH aruande avalikku arutelu aruande koos selle kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimuste, nende arvestamise selgituste või arvestamata jätmise põhjenduste ja aruande avaliku arutelu protokolliga keskkonnamõju hindamise järelevalvajale heakskiitmiseks. Arvestades programmiga määratud, peab KMH aruanne sisaldama KeHJS § 20 nõutud teavet.

KMH aruanne (Eesti Geoloogiakeskus OÜ, 2009) esitati heakskiitmiseks 05.10.2009.a. Kuna aruandes leiti vigu esitati 09.11.2009.a korrigeeritud aruanne. Keskkonnamõju hindamist juhtis Valter Petersell (litsents KMH 0042). Töögrupis osalesid Tarmo All, Ramon Nahkur ja Kaidi Lehtmets.

KMH aruande ptk 1 ja 2 tutvustavad KMH objekti ning annavad ülevaate KMH eesmärgist ja vajadusest. Ptk 2 nimetab olulisemad taustamaterjalid. Ptk 3 annab ülevaate kavandatava tegevuse vastavusest kehtivatele planeeringutele ja arengukavadele. Ptk 4 kirjeldab avalikustamist. Ptk 5 kirjeldab piirkonna geoloogilist ehitust ja hüdrogeoloogilisi tingimusi ning kavandatavat tegevust. Ptk 6 kirjeldab alternatiive. Alternatiivi 1 korral alanda-takse veepind karjääris isevoolselt abs. kõrguseni 32 m. Alternatiivi 2 korral alandatakse veepind karjääris isevoolselt abs. kõrguseni 30 m. Alternatiivi 3 korral alandatakse veepind karjääris isevoolselt abs. kõrguseni 30 m ja pumpamise teel kuni varu lamava pinnani ehk 27,6 m. Alternatiivi 4 korral alandatakse veepind karjääris isevoolselt abs. kõrguseni 30 m ja 3-kuuliste perioodidena pumpamise teel kuni varu lamava pinnani ehk 27,6 m.

Ptk 7 on keskkonnamõju hindamine. Ekspertide arvutuste kohaselt (lk 20 tabel 3) on karjääri veepinna alanemise ligikaudne mõju Natura ala põhjapiiril alternatiivi 3 korral 0,5 m, kuid leitakse, et selle mõju ei ole oluline. Teiste alternatiivide korral Natura alal veepinna alanemist ei toimu st mõju puudub. Kaitsealustele teehe mosaiikliblikale (*Euphydryas aurinia*) ja suur mosaiikliblikale (*Euphydryas maturna*) veepinna alandus negatiivset mõju ei avalda või on mõju pigem positiivne. Hindamise kokkuvõttes lk 24 leitakse, et isevoolu teel võib karjääri veepinda alandada kuni 31 meetrini. Kuna selline alandus Natura alale ei ulatu, siis Natura-hindamist läbi ei viidud. Ptk 7.2 hindab alanduse mõju Silma (Palivere) allikale. Leitakse, et mõju puudub suure kauguse (1400 m) ja geoloogilise ehituse tõttu. Allika ja karjääri vahel levib tinglik veepide (moreen), mille lasuv pind on kõrgemal kui 35 m olles seega ka kõrgem, kui veetase karjääris. Ptk 7.3 hinnatakse mõju Taebla jõe ja leitakse, et see ei ole oluline.

Ptk 8 kirjeldab võimalikke avariisid ja riske. Ptk 9 peaks kirjeldama olulist mõju leevendavaid meetmeid, kuid sisuliselt on seal toodud taustateavet alandusarvutuste parameetrite kohta ja selgitatud aleuriitide erosiooniga seonduvat, aga viga ei tingi aruande heakskiitmata jätmist. Ptk 10 on alternatiivide võrdlus. Ptk 11 annab seire suunad ja meetoodika. Leitakse, et vajalik on rajada seirepuurauk karjäärist edelasse ja veemõõdupost karjäärist väljavoolu tee ja veetaseme tuleb mõõta 1 või 2 korda kuus. Järelevalvaja hinnangul on toodud seire suunad asjakohased, kuid täpsustamist vajaks, küsimus seire alusaja kohta. Küsimus on selles, kas ja kui pikalt peaks seiret tegema enne karjääris veetaseme alandamist, et oleks võimalik eristada sesoonseid veetaseme muutusi vee erikasutusest tingitud muutustest. Samas ei ole tegu otsese veega ning nimetatud küsimust saab käsitleda vee erikasutusloa taotluse menetluses esitades loa andjale nt asjakohase seireprogrammi. Ptk 12 annab soovitusel veetaseme optimeerimiseks peale kaevandamise lõppemist. Ptk 13 kirjeldab üldsuse suhtumist kavandatud tegevusse.

Ptk 14 on kokkuvõtte (koondhinnang ja soovitusel). Leitakse, et karjääris veepinna alandamisega 31 meetrini olulist mõju Natura alale, Taebla jõe ja Silma allikale ei kaasne. Isevoolse veepinna alandamisega 30 meetrini võib kaasneda periooditi lubatust kõrgem savi- ja tolmuosakest kandumine Taebla jõkke. Karjääris veepinna alandamisega 28 meetrini ei kaasne olulist mõju Natura alale, aga oluliselt suureneb savi- ja tolmuosakest kandumise risk Taebla jõkke. Lõpetuseks leiavad eksperdid, et kõike sobilikum on alternatiiv 4 kasutamine (kombineeritud kruusa kaevandamine) ja isevoolne veepinna alandamine kuni 31 meetrini ehk alternatiivide 1 ning 2 ja 4 vahepealne tase ning veetaseme jälgimiseks rajada karjääri ümbritsevale alale seirevõrk.

Järelevalvaja hinnangul vastab KMH aruanne programmile ning sisaldab KeHJS § 20 nõutud teavet, mille alusel on võimalik vältida või minimeerida keskkonnaseisundi kahjustumist. Aruanne annab tegevusloa andjale piisavalt teavet kavandatava tegevuse ja selle alternatiivide keskkonnamõju kohta ning teeb ettepaneku sobivaima lahendusvariandi valikuks võimaldades keskkonnamõju hindamise tulemusi arvestada tegevusloa andmise menetluses

3. KMH aruande heakskiitmine ja keskkonnanõuete määramine

Arvestades eeltoodut, võttes aluseks KeHJS § 10 lõike 1 ja § 22 lõike 2 otsustan:

- 3.1 kiita heaks Lääne Teed OÜ poolt Kaopalu I kruusamaardla kaevandamisel veetaseme alandamisega kaasneva keskkonnamõju hindamise aruande..
- 3.2 määrata järgmised keskkonnanõuded:
 - 3.2.1 Vee tasapinda karjääris võib alandada isevoolselt kuni abs. kõrguseni 31 meetrit ja alternatiivi 4 rakendamise korral 3-kuuliste perioodidena pumpamise teel kuni varu lamava pinnani ehk kõrguseni 27,6 m.
 - 3.2.2 Seirata veetaset sagedusega 1-2 korda kuus. Vee erikasutusloa taotluse juurde esitada seireprogramm, milles määrata täpsemad seiretingimused sh seire algusaeg ning seiretulemuste esitamise viis ja sagedus.

Lugupidamisega

Kaja Lotman
Juhataja kt

Koopia: Eesti Geoloogiakeskus OÜ v.petersell@egk.ee

Alar Valdmann 472 4732
alar.valdmann@keskkonnaamet.ee